

Gerçek Acı Dışa Vurulmayan Acıdır

Gustave

FLAUBERT'den

Hayat Dersleri

Hazırlayan:
Dr. Nimet Karadağ

hayykitap

Hayykitap - 808
Edebiyat - 165
Özel Bir Seçki: Hayat Dersleri 5

Gerçek Acı Dışa Vurulmayan Acıdır
Gustave Flaubert'den Hayat Dersleri
Hazırlayan: Dr. Nimet Karadağ

Hayykitap Edebiyat Yayın Yönetmeni
Caner Yaman

Proje Koordinatörü
Mecit Ömür Öztürk

Kapak ve Sayfa Tasarımı
Hızlı Tasarımcı Ali Gürsoy

ISBN: 978-625-7685-13-9

1. Baskı: İstanbul, Ocak 2021

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap
Zeytinoğlu Cad. Şehit Erdoğan İban Sk.
No: 36 Akatlar, Beşiktaş 34335 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

©Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen
alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Gerçek Acı Dışa Vurulmayan Acıdır

Gustave
FLAUBERT'den
Hayat Dersleri

Hazırlayan:
Dr. Nimet Karadağ

Modern Romanın Madame Bovary'si

Hayatını edebiyata adayan ve son nefesine kadar da yazmaya devam eden Normandiyalı bir yazar, Gustave Flaubert. Küçük yaşta geçirdiği buhranlar, yaşadığı kayıplar ve içinde bulunduğu toplum onu edebiyata yöneltir. Daha dokuz yaşındayken oyunlar yazar ve onları sahneler. On altı yaşına geldiğinde ise bir gazete haberinden etkilenerek, yıllar sonra edebiyat dünyasında çokça konuşulacak *Bibliyomani* adlı eserini ortaya koyar. İşte o zamanlarda Flaubert, hayatının reçetesinin edebiyat olduğunu anlar.

Flaubert için yazmak nefes almakla eş değerdir. Hayatında yazmadığı bir dönem olmamıştır. O yazmak kadar okumayı ve dinlemeyi de sever. Küçükken evin hizmetlisi Matmazel Julie'den dinlediği masallar ona ilham olurken komşusu Mignot Baba ile okuduğu *Don Kişot* da, Cervantes'e olan hayranlığını artırır. Hatta belki de ona mahkeme salonunda "*Madame Bovary benim!*" dedirten şey de bu hayranlıktır.

Edebiyat dünyasında *Madame Bovary* adlı eseriyle ün kazanan Flaubert, bu eseriyle bizlere

modern romanın da kapılarını aralar. Eserlerinde çelişkilerle dolu bir hayat ile hayal âleminde yaşayan kişileri kendi geliştirdiği anlatım tekniği ile gün ışığına çıkarmaya çalışır. Kahramanlarını ve onların hayatlarını en ince ayrıntısına kadar ele alır. Gustave Flaubert, George Sand'a yazdığı bir mektubunda eserlerindeki bakış açısını şöyle ifade eder: “*Olayları bana gördükleri gibi ortaya koymakla bana doğru görüneni ifade etmekle yetiniyorum... Doğruluğu sanata sokmanın daha zamanı gelmedi mi? Tasvirin tarafsızlığı o zaman kanununun yüksekliğine ve bilimin belgelliğine ulaşacaktır.*”

Dünya edebiyatında Realizm akımının kurucusu olarak görülse de o kendisini “son romantik” olarak adlandırır. Flaubert’in gerçekçilik üzerine inşa ettiği anlatım tekniği, dönemindeki yazarları ve sonraki kuşakları kendisine hayran bıraktırır. Hatta birçok edebiyat eleştirmeninin iddiasına göre her yazar, hayatının bir kısmında Flaubert olmak ister. Jean-Paul Sartre’ın Flaubert’in hayatını konu alan “*Ailenin Budalası*”nı ve Julian Barnes’ın “*Flaubert’in Papağanı*”nı bu doğrultuda kaleme aldıklarını söylemek abartı olmaz.

Pek çok eseri bulunan Flaubert, mektuplarıyla da edebiyat dünyasında büyük ilgi görür. Onun mektupları âdeta düşüncelerini yansıtan bir aynadır. Mektuplarından ve çalışma kâğıtlarından da bir o kadar eser ortaya çıkartılabilir. Ki bu konuda eşsiz Fransızca ve İngilizce çalışmalar bulunmaktadır.

Gustave Flaubert’in bir dönemin edebiyat algısını değiştiren hayatı ve eserleriyle tanışmanın vakti sizce de gelmedi mi? Bu kitap sizi Flaubert’in gözü ve cümleleri üzerinden bambaşka bir dünyayla tanıştıracak.

Büşra Doğan

Bacaklarında derman kalmadıysa koşmayı, kollarında derman kalmadıysa tuttuklarını, kafanda derman kalmadıysa bir şeyler dűřünmeyi bırakırsın. Ama yűreęinde derman kalmadıysa sevmeyi bırakamazsın. Her řeyi seğemezsin, her řey de seni seğmez.

≈

İnsanın kendi başaramadığı işleri aptalların başardığını görmesi kadar aşağılayıcı bir şey yoktur.

≈

İnsanları taklit etmeye çalıştım; onlar gibi tutkulu olmaya, ilgili olmaya çalıştım, onlar gibi davrandım ancak boşunaydı. Serçe yuvasına yerleşmeye çalışan bir kartal gibiydim.

≈

Dűřünceleri çoęalınca acıları da arttı.

Edebiyat ızdıraplarından bir şey anlamadığı-mıza şaşmıyorum çünkü ben de bir şey anlamı-yorum onlardan ama var işte... Hem de şiddetli şekilde var... Yazı yazmak için ne yapacağımı, nasıl davranacağımı bilemiyorum; sonsuz dene-melerim sonunda, düşündüklerimin ancak yüz-de birini ortaya koyabiliyorum. Dostunuz, aklına geleni yazabilenlerden değil! Hayır, asla değil! Elimdeki paragrafı işte iki gündür evirip çeviri-yor yine sonunu getiremiyorum. Zaman zaman ağlamaklı bile oluyorum! Bana acıyorsun değil mi? Ya ben ne yapayım?

≈

Asla geri gelmeyecek, geçip gitmiş, sonsuza dek hiçliğe gömülmüş belli bir saati düşünerek yüzyıllar tüketilir bazen; karşılığında bütün geleceği verip de geri almak istediğimiz bir saati...

≈

Yüzündeki ciddiyeti gören de dünyayı kafasında taşıyor sanırdı.

≈

Bir kadının hoşuna gitmek için bir soytarı kay-gısızlığı ya da bir trajedi aşırılığı içinde olmak ge-rekıyor. Sadece kendilerini sevdiğimizi söylesek suratımıza gülüyorlar. Bence kadınların hoşlan-dıkları bu tür abartmalar aşkın kutsallığını yok ediyor.

Öyle durumlar vardır ki en merhametli insan bile başkalarına kayıtsız kalır, insan türünün mahvolmasını kalbi bir kez bile çarpmadan sey-redebilir.

≈

At: Gücünün farkında olsaydı binicisinin onu sürmesine izin vermezdi.

≈

Ah, mutluydu bu adam! Manevi derinliğinden ve edebi değerinden bihaber olduğu bütün bu bilgiyle kuşatılmaktan mutluydu; bütün bu ki-tapların arasında olmaktan, bakışlarını yaldızlı harflerin, yıpranmış sayfaların, solmuş parşö-menlerin üzerinde gezdirmekten mutluydu. Bir körün ışığı sevdiği gibi seviyordu bilgiyi.

≈

Halkın gözyaşları, çılgın bir kahkahanın ardına gizleniyordu zira ıstırap çeken ve gözyaşı döken bir insan, en büyük teselliyi -adına bencillik di-yeceksiniz belki ama hakikat budur- başkaları-nın ıstırabını, başkalarının döktüğü gözyaşlarını seyretmekte bulur.

≈

Onu sürekli olarak düşünmemek, ondan bir şey çalmak gibiydi.

Her türlü fikrin yükselişine duyulan nefret gereği insanlar öfkeleni çünkü bu bir fikirdir, bugün bu fikre duyulan tiksinti ve dehşet ileride onun zaferinin nedeni olacaktır. Bu yüzden de kendisi ne kadar sıradan olursa olsun, düşmanları daima ondan aşağı olacaktır.

≈

Yaşam bir geçittir ama ölüm sonsuzdur!

≈

Üç grup ki hiçbiri de beni ilgilendirmiyor: bir şeyleri olanlar, artık hiçbir şeyi olmayanlar ve bir şeye sahip olmaya çalışanlar. Ama hepsi de o aptalca otoriteye tapma konusunda birleşiyor!

≈

O hareket dolu hayat sona ermişti. Az mı bürolardan bürolara koşmuştu, az mı rakam sıralamış, işler çevirmiş, az mı rapor dinlemişti?! O dil dökmeler, o gülümsemeler, o yerlere kadar eğilmeler! Napoléon'u alkışlamıştı, Kazakları alkışlamıştı, Louis XVIII.'yi alkışlamıştı, 1830'u alkışlamıştı, kısacası bütün rejimleri alkışlamıştı. İktidarı öyle büyük bir aşkla seviyordu ki kendini satmak ayrıcalığı için para bile öderdi.

≈

Bir tek ruh vardır ve yayılmıştır bütün evrene, bir ırmağın suyu nasıl kollara bürünürse. Ruhtur rüzgârda içini çeken, kesilen mermerde gıcırdayan, denizin sesinde gürleyen, incir yaprakları koparılnca süttten gözyaşları ile ağlayan.

Demek evrenin merkezi değil dünya! İnsan gururu, haddini bil!

≈

Acı çekenler üstüne yağar Tanrı'nın rahmeti!

≈

Fikir olmadan büyük bir şey üretilemez! Büyüklük olmadan güzellik olamaz!

≈

Kalbimin ne kadar boş olduğunu hissediyorum. Etrafımdaki bütün insanlar, içinde öldüğüm bir çöl meydana getiriyorlar.

≈

Her gün aynı şeyi görüp de şaşmıyorsak onu anlıyoruz demek midir bu?

≈

İnsan her türlü musibeti başkasının, mutluluğuyrsa kendi hesabına yazar.

≈

Geçmiş -unutkanlık, onu kapsayan çerçeveyi küçülttüğü için- ne de hızlı geçmiş gibidir.

≈

Kendi yaşayışına gelince, penceresi kuzeye bakan bir çatı katı gibi soğuktı, sıkıntı denen sessiz örümcek de karanlıkta yüreğinin dört bir köşesine ağlar örüyordu.

Gelecek; karanlık, kapkaranlık bir koridordu.
Kapısı da sımsıkı kapalıydı.

≈

Bir filozofun anlattığı gibi, dünya öyle bir bütündür ki bütün parçaları bir tek bedenın organları gibi birbirini etkiler.

≈

Kadınlaraın kalbi, iç içe geçen çekmecelerle dolu o şifreli küçük sandıklar gibiydi; insan uğraşır da uğraşır, tırnaklarını kırar ve sandığın dibinde birkaç kurumuş çiçek, birazcık toz bulurdu ya da bir boşluk!

≈

İnsan aslında ruh olduğu için ölümlü şeylerden elini eteğini çekmeli! Her eylem alçaltır insanı. Yeryüzüyle ilintim olmasın isterdim, ayaklarımın ucuyla bile!

≈

Ne kadar zalim, ne kadar yakıcıymış düşün kırıklığı! Sevmek, göğü düşlemek, ruhun en saf, en yüce suretine şahit olmak ve sonra kendini etin acizliğine, bedenın dermansızlığına zincirlemek! Göğü düşlerken çamurun içine düşmek!

≈

Kalabalık değişmez bir biçimde alışılmış olanı izlerdi. İlerlemeyi yönlendirence tam tersine azınlıktı.

Hepimizin içinde, dünyaya ardından baktığımız bir prizma saklıdır. Ne mutlu, prizmasında güleç renkler, neşeli şeyler görebilenlere.

≈

Fazla üzmeysin kendinizi. Her şeyi derinleştirmeye çalışmak, tehlikeli bir eğimde koşmaktır.

≈

Kendi kişiliğimize tâbisiniz. Öyleyse özgür değilsiniz!

≈

Ölüler. Ah bir uyansalar, bir yaşama dönseler, bir görseler kefenlerine dökülmüş gözyaşlarının çoktan kurduğunu, boğuk hıçkırıkların dindiğini, çökmüş yüzlere kan geldiğini, nasıl da tiksiniyorlar gözyaşı dökerek ayrıldıkları bu hayattan.

≈

Öncelikle üst sınıf diye bir şey yoktur, insan ancak yüreğiyle yükselir!

≈

Başkalarının derdine dalarak kendi derdini unuttu, zaten acı çekmemenin tek yolu da bu değil miydi?

Dünya ve Fransız yazınının seçkin kalemi Flaubert'in yapıtlarıyla henüz tanışmamış olanlar, hayat hikâyesini bilmek ve eserlerindeki en çarpıcı kesitleri tek seferde okumak isteyenler, bir dönemin edebiyat algısını değiştiren usta romancının dünyasına bu kitabın kapısından girebilirler.

hayykitap

18 TL
KDV'DEN MUAFTIR

ISBN: 978-625-7685-13-9

9 786257 685139